

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Felollos szerkesztő és kiadó-talajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is címzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Egy lépéssel előre.

(—á—) Az iparos osztály, azaz közelebb-ről az iparos tanoncok érdekében emeljük fel szavunkat, midőn e czimen, bár csak kivonatos tartalommal vezércikket írunk.

Az alkalom önként kínálkozik, s e fontos tárgyat elmellőzni akarni a közjó ellen elkövetendő bűn volna.

Tudott dolog, mert lapunk mult számában jelezve volt, hogy az iparos tanoncok e hó 19-én tették le évi vizsgáataikat több előkelő tisztviselő, polgár és iparos jelenlétében s meleg érdeklődése mellett. S ezt nagyon jól esik tudnunk, hogy serdülő iparosaink előhaladása iránt oly élénk az érdeklődés; mert ez által e város értelmes és jóakaratu polgárai felfogják az eszmét, mely ma még fiatal iparosaink s így magának iparunk nagyobb lendületének is csiráját képezi, de mely hasonmínőségű vagy fokozottabb érdeklődés mellett dusan termő fává nővi ki magát s áldást hozó lesz kis társadalmunk emelkedésére is.

Nem szándékunk itt e helyen részletes bírálatába bocsátkozni a lefolyt vizsgálat eredményének, de egy tény, mely szoros összefüggésben áll magának a vizsgálatnak eredményével, érintetlenül nem hagyhatunk.

A kik hallották az iparos tanoncok feleleteit, nagyon eltérő nézeteket alkothatnak maguknak az egyes tanoncoknak felmutatott eredményétől. Találkoztak azok között olyanok, kik szabatos feleleteikkel meglepték a hallgatókat és kérdezőket; de akadtak, kik oly gyarló sikert mutattak fel, hogy levonhatták a hallgatók a következtetést talán arra, hogy szellemi tehetség hiánya mellett a tanítás sem volt megfelelő, vagy pedig más és lényegesen befolyó akadályozó körülménynek kellett közreműködni az óhajtott és várt siker elérésében.

TÁRCZA.

Lovagváraink története.*)

(Apró elbeszélésekben.)

Irta: Mikszáth Kálmán.

Apafi Mihály ravaszága.

(Somlyó vár.)

A Magura hegység hármass bérce olyan, mintha az ország czimeréből a hármass halom lenne. Ez alatt porladozik a somlyói vár, mely a fellegvárból, az erdőből és a tulajdonképeni várból állt.

A somlyói vár soha sem volt valami nagy erődítmény, híré, nevét is onnan veszi, mert a Báthori-ház somlyói ágának (s ebből támadtak a fejedelmek és a nagy lengyel király) predikátumául szolgált. Szerezte pedig egykoron Báthory László uram, a felesége Pókay Anna után.

A Magura hegységgel szemben fekvő „Pupos” hegy oldalában ma is mutogatják a szilágy-somlyói lakosok azt a kis barlangot, a hol az őskorban egy sárkány-kigyó lakott, melyet a Báthoryak öse ölt meg. Innen is van a czimerükben a három sárkányfog. Természetesen mese az egész. S hogy még több legyen egygyel a csodadolog, ott van a Magura völgyében a „Pokoltó” is; egy kis tavacska, melynek a néphit szerint nincs fenéke. A ki abba

*) Ily czimű műve van most sajtó alatt Mikszáth Kálmánnak, a Révai testvéreké, melyben közel száz vár történetét írja meg a történelmi források alapján, de az ő vonzó elbeszélői modorában. Ebből közöljük a jelen mutatványt.

Nem a tanításban, illetőleg a tanítók szorgalmának hiányában keresendő a baj oka, korántsem; mert a kik éber szemlélői voltak a tanítók működésének, e netelán rájuk nehezedő vád alól felmentik; hanem a kik ismét figyelemmel kísérték az iparos tanoncok anyakönyvének mulasztási rovatait, rájönnek a baj kutforrására, s könnyen megfejtetik az egyes esetekben mutatkozó hézagot a tanulmányi előmenetelben.

Igen, főforrása e bajnak a sok mulasztás, melynek ismét ismét alapja a mesterek — tisztelet a kivételeknek — lanyhasága, hogy ugy mondjuk hanyagsága, kik nem viselik szívükön tanonczaiknak s így a jövő iparos nemzedéknek egyik fontos érdekét: tért nyújtani s megadni az alkalmat a tanonczoknak, hogy magukat iparáguk mellett szellemileg is művelhessék. És ez nagy hiba; e bajon segíteni az iparosok önmaguk vannak hivatva, mint a kik legközelebből érdekeltek.

Nézetünk szerint a mint egy-egy társadalmi betegség orvoslására társadalmi uton kell hatni, ép ugy az iparos testületek egyes tagjai nemtörődömségét testületi uton kell gyógyítani.

Nagyon szomorú dolog az, hogy midőn napjainkban mindenben és mindenütt erős a a törekvés a haladásra, akadnak iparosaink között olyanok, kik az ódsóság hívei lévén, — talán azon elvből kiindulva, hogy én sem tanultam többet, — elzárják az utat a fiatalabb generatio előtt a haladásra.

Avagy megvárják, hogy az iparhatóság, a rendőri hatalom folytonos zaklatásoknak tegye ki, (?) ez ismét legkevésbbé sem válik értékök növelésére. Vagy szívesen készek a büntetés-pénzt fizetni, melyet a mulasztásokért rájuk rónak? Ez meg a mai pénzszük világban ismét nem gazdaságos dolog. Ha tehát minden te-

bele esik, csak a pokolba áll meg. Ez a legbiztosabb útja a pokolra való jutásnak. A vár Báthoriak idejében élte fénykorát, ezek szívesen tartózkodtak itt is s egyre építgették, szépítették. Maga a lengyel király és testvérei is itt születtek és a somlyói ág utolsó gazdag örökösőjét, Báthory Zsófiát itt kérték ki II. Rákóczy György erdélyi fejedelem részére. Történelmi eseményeket azonban Somlyó nem igen ért meg, mert a félreeső helyeken nemcsak, hogy a hadak útján nem esett, de egy csomó vár: a nagyváradi, székelyhídi, ecsedi, erdődi és szatmári erődök valóságos védgyűrűvel vették körül.

Egyetlen egyszer közelítette meg az ozmán uralom fénykorában egy jókora török csapat, miről ijedten értesíté az „Órhegyen” állandóan tartózkodó őrszem a vár Somogyi nevezetű parancsnokát.

Somogyi uram maga is meghökkent, alig volt néhány száz ember őrsége itt, bizony a védelem lehetetlenség.

— De hát mit csináljunk? Fölvonassuk a csigahidat? — Kérdik az udvari cselédek.

— Hasztalan. Az csak gyermekjáték! — felelte a várparancsnok s kétségbeesetten tördelte a kezeit.

— Mennyi lehet az az ellenség? — kérdé most Koczka Gábor nevű dobos.

— Lehetnek vagy négyszázan, — világosítá fel az őrszem.

— No az akkor szüret — kiáltott fel a dobos.

— Elkergetem én azokat egymagam.

A többiek nagy szemeket meresztettek Koczka Gáborra, hogy talán megbolondult.

De Koczka jól tudta, mit beszél. Fogta a do-

kintetben csak hátránnyal van összekötve a mulasztás, a józan ész diktálja, hogy okosabb a bajon segíteni s ez által elkerülni a kellemtelenségeket.

Még egyre óhajtuk itt figyelmeztetni az iparosokat.

Minthogy a vizsgálatokon többen jelen voltak, beláthatták, hogy ugy a város előjáróságának, mint az egyesületeknek jóindulata nagy az iparosok iránt, fényes bizonyosságai ennek a felajánlott ezüst tallérok, mint jutalomdíjak. Nem szabad feledni, hogy ez áldozatkészség erkölcsileg kötelezi az iparosokat, hogy a tanoncok érdekében minél nagyobb buzgalmat fejtsenek ki. Meggyőződhetek, hogy az előadások szorgalmas látogatása nemcsak szellemileg vált javára a tanonczoknak, hanem még ezért kitüntetésben, jutalomban is részesültek; az iparos ifjakban is meg van az ambitio, a hajlam a tanulásra s meg van a lelkesedésnek bizonyos foka arra, hogy társaival versenyezzen s ha ebben akadályoztatik, megtörténhetik, hogy elveszti még ipari munkájához is a kedvét, s értelmi tehetségeinek fejletlensége folytán lesz belőle az élet értékét nem becsülő mihaszna proletár.

Ennyit az ügy érdekében. Maradjunk so-raink ezime mellett: előre egy lépéssel!

Képviselő választás.

Sz.-Somlyó, 1887. jun. 21.

A képviselő választás napja is lezajlott.

És pedig egy nem remélt esemény miatt mindenesetre nagyobb érdekességgel, mint azt a csöndes előzményekből következtetni lehetett. A választás napjáig t. i. semmi jel nem mutatott arra, hogy a báró Bánffy György pártjával szemben egy más

bot s elballagott vele a völgybe, a hol elkezdte teljes erejéből verni.

A doboszó ezerszeresen viszhangzott a Magura völgyiben. Azt vélték a hegyek mögül közelgő törökök, hogy óriási táborba találnak belebotlani, a hol több a dobos, mint náluk a harczoló s oly szépen visszafordultak, mintha Koczka Gábor uram diktálta volna nekik. Még tán ma is szaladnak, ha valahol meg nem álltak.

A Báthoryak kihaltával a vár is nagy hanyatlásnak indult. I. Apaffy Mihály idejében már inkább hadi raktárul szolgált s az egyik részében halálra ítélt közönséges gonosztevők, gyilkosok, gyujtogatók tartattak fogva. Olyan hely volt, mint most Illava. Még a gazembereknek is csak a söpredékét, a legalját zárták Somlyóra.

Ezen időben a krónikák szerint Majláth Ferencz uram volt ott a várnagy. Egy éjjel felköltöttek ugy éjfél tájban ő kegyelmét, hogy megérkezett Gyula-Fehérvárról a hóhér.

Legott felkelt és felöltözködött.

— Mi baj van? — kérdé a bakótól.

— Alkalmassint munka lesz mert parancsot kaptam idejönni.

— Az lehetetlen. Rab ugyan van vagy huszonkilencz, de még egyik ellen sincs ítélet.

— Hm, azt én nem tudhatom. Az én parancsom a fejedelemtől jön.

Erre aztán nagy tünődések és fejtörések mellett megint levetkőzött Majláth Ferencz uram és elaludt. De csakhamar megint felrázták.

— Egy szekér van itt a fejedelem ő nagyságától és staféta.

párt lépjen actióba. Hír szerint a nemzetiségi párt tett volna ugyan némi lépéseket a jelölésre; de ez egyszerűen kortesfogásnak bizonyult be arra nézve, hogy egy kis forrongást idézzon elé a báró nagyszámú párthivei közt. Hogy mi célból, azt természetesen az intézők tudják legjobban.

A választás előestéjén már lehetett némi kőszá híreket hallani, a mely szerint most már a függetlenségi párt léptetne fel jelöltet a báróval szemben. Több név került kombinációba a jelölésre nézve s éppen ezért komolyan nem lehetett hitelt adni e híreknek; annál meglepőbb volt aztán a választás reggelén a megtestesült valóság, hogy Gaál János megyei kórházi gondnok, Szilágymegye volt pénztárnoka mint képviselőjelölt függetlenségi programmal fel lépett. Gaál János a függetlenségi pártnak régi hive, ki már egy ízben mint képviselőjelölt fel volt léptetve a sz.-somlyói járásban; szép képzettségű és köztiszteletben álló férfi, mint népszónok is szép sikereket aratott s így jelölése a kételyeket lassanként eloszlatta s ha még voltak is olyanok, kik hajlandók voltak az eseményt csak költött hírek declarálni, azokat is teljesen meggyőzte az itt-ott eltűnő s hevenyében — az éjjeli órákban, — elkészített pártlobogó s az a körül sereglett választók.

A szavazás két helyen történt. A szolgabírói hivatal és a színház helyiségében, a hol a választók községek szerint előre meghatározott sorrendben szavaztak le.

Előre látható volt, hogy a választás a báró Bánffy György javára fog eldőlni, ámbar a fellépítés és nem remélt jelölés teljesen készületlenül találta a báró párthiveit, mind a mellett tekintve, hogy a függetlenségi párt is nagyobb részt szervezetlen és előkészületlenül vesztegelt mind ez ideig, egy-két pártférfiának buzgólkodása nagyon kevés reményekre jogosító törekvésnek bizonyult be a hirtelen összesereglett Bánffy-pártiakkal szemben.

Mindazáltal a választás — legkivált eleintén, — igen mozgalmas képet nyújtott s a délelőtti órákban még nem lehetett positive meghatározni az eredményt; de már délfelé minden kétségen kívül állt a b. Bánffy György megválasztatása.

Délután már mindinkább kezdett tulnyomóvá lenni a báró pártja s délután 4 órakor a választási elnök Nagy László ev. ref. esperes ur kihirdette az eredményt, mely szerint 699 szavazatból báró Bánffy György 562 szavazatot nyert a Gaál János 137 szavazata ellenében s így 425 szavazattal a sz.-somlyói választókerület országgyűlési képviselőjévé megválasztatott.

Az eredmény kihirdetése után Nagy László választási elnök ur kijelölése folytán Veress Lajos ippi birtokos vezetése alatt egy küldöttség ment a báró után, ki választói élén megjelenvén, a színház termében a mandátumot átvette s rövid lelkes be-

szédben megköszönvén párthiveinek bizalmát, ígérte, hogy bevallott elveihez hiven, választó kerületének érdekeit szem előtt tartva, arra fog törekedni, hogy első sorban a hazának, másod sorban kerületének javára működhessen.

A lelkesen megéljenzett beszéd után a képviselő választás napja is lezajlott s most már azok, a kik a választás napján az urna előtt elveiknél fogva ellenfelek voltak is, hisszük, hogy a választás után barátságosan fognak egymással kezni.

Ipariskola.

Az iparostanulók kézimunka kiállítása, kapcsolatban a vizsgálati rajzok bemutatásával f. hó 19-én vasárnap délelőtt 8 órakor nyitott meg a gymnasium ipariskolai helyiségében. 10 óráig már igen szép számú közönség nézte meg a kiállított iparcikket. 10 órakor vette kezdtét az előkészítő és az I. osztályu tanulók vizsgálata főt. Csak Alajos gymn. igazgató s bizottsági elnök vezetése, tek. Genosy Sándor városunk nagyérdemű polgármestere és nagyszámú iparosmester érdeklődése mellett.

Délután 3-5-ig volt a II. III. osztályosok vizsgálata még nagyobb közönség jelenlétében, melynek soraiban ott láttuk városi községünk vezéregyéniségeit, városunk legelső iparos mestereit.

A vizsgálatokról s a kiállításról általában — tekintetbe véve a kezdet legelső lépéseinél mindig tapasztalható körülményeket — elismeréssel szólhatunk. A tanulóknak minden egyes tantárgyban, úgy a mértani, mint szabadvézi rajzban tett előmenetelök, értelmességök, valamint magaviseletök dícséretet érdemel.

De elismeréssel kell lenniük egyes ipartanulók kézimunkái iránt is. Különösen meglepő hatást tett a közönségre Tamkó Károly III. oszt. ácsstanonc, finom ízlésű és igen szép jövőre hivatott rajzgyűjteménye és kiválóan szép ácsmunkája, egy minden tekintetben sikerült híd, melylyel az első jutalmat (4 tallért) nyerte. Szép munka volt a Gyulai Károly III. oszt. tanuló toilettaszatla. Erős és osinos a Nagy József III. oszt. tanuló eszmadiamunkája, továbbá a Fridman Éliás III. oszt. tanuló bádogkannái stb. melyeket mind részletesen most nem sorolhatunk fel. Legyen elég ez alkalommal a bíráló jury ítélletére hivatkozni, melynek alapján 31 tanuló lett pénzjutalommal, 7 pedig dícsérettel kitüntetve.

Kiosztatott 48 tallér.

A jutalmak kiosztása ünnepélyesen az iskolai előljárárság és ipartársulatok képviselői, az érdekelt felek és versenyzők jelenlétében történt.

kivülről — mint maga Teleky Mihály uram és a török szultán biztosa.

Persze hogy rögtön kaput nyit a kapus, hajadon fővel fogadta az őrség Teleky uramat, az Apaffy hatalmas miniszterét.

Néhány kocsin jöttek. Naláczy uram és a török császár biztosa, egy poczakos Tahir nevű csasz. A másik kocsin Pataky uram ült, az országos ítélőmester és Krista Mihály a kanczellista, egy pár udvari drabant bóbiskált a harmadik kocsiban.

Teleky Mihály legott félrehitta a várnagyot.

— Fel vannak a rabok öltözve? — sustogta.

— Igen.

— Helyesen van. Ki fogunk belőlük végeztetni néhányat, érte-e kend? Az ítélőmester olvasni fogja a neveket, aztán ha egy-egy nevet kikiált, kegyelmednek helyén legyen az esze, ne törődjék semmivel, csak hozza a rabok közül azt, a melyik a kezeügyébe esik. Érti-e?

— Megértettem.

— No hát lássunk hozzá.

A vérpad már készen volt, a hóhér is a bárdjával, Teleky Mihály uram két széket hozatott a maga és a csasz számára. A többiek hadd nézzék a kivégeztetést állva.

Az ítélőmester elkialtá az első nevet:

— Bánffy Gábor!

Erre aztán elővezették Valics Juont, a ki az arját gyilkolta meg s a kin csak úgy tündökölt a sok boglár és csak úgy zörgött a rengeteg arany csatt.

A hóhér suhintott egyet és leesett a Juon feje.

A csasz pedig felírta a noteszkönyvbe ékes török betűkkel: Bánffy Gábor.

Az ítélőmester új nevet kiáltott ki:

— Béli István.

Nemsokára a Béli István feje is legördült. (Tulajdonkép Pató Marczinak hitták a kivégeztet, a mordályegető bandájából való volt.)

A csasz megelégedetten mosolygott. Hát még mikor aztán sorba jöttek Erdély legfényesebb nevei: Kemények, Zeykok, Bethlenek.

Figyelemre méltó tűnemények a filloxera pusztítása körül.

Ma-holnap már kevés ember találkozik, még műveletlen kapás-ostályban is, ki tisztában ne lenne a felől, hogy a filloxera szőlőinket előbb-utóbb teljesen tönkre fogja tenni s ezen végpusztulástól csakis az immunus homoktalajok, tehát a legalább 75% kovásvartalommal bírók lesznek mentesek.

Ámbátor ebbe körülbelül már belenyugszunk s megadással vagyunk kénytelenek tűrni sorsunkat, mindazonáltal itt is, ott is merülnek fel oly tűnemények, melyek a szakembert is gondolkodóba ejtik az általános pusztulási szabály érvényessége iránt. Ezen tűnemények egy részének okát igen könnyű megmagyarázni, másokét nehezebb.

Igen sok termelő keres fel s igen sok filloxera-sulytott szőlőbirtokossal jövők össze utközben s ezek több oly tűneményre tettek figyelmessé, melyeket nyilvánosságban tárgyalni s okaikat megfejtani, mindenestre nagyon érdekes lehet mindnyájunkra.

E tűnemények némelyikénél korai az öröm s nem lesz sokáig tartó; másoknál valami kis biztató sugár mindenestre csillámlik szőlőbirtokosainkra.

Lássuk most, miben állanak ezen feltűnő tűnemények?

Mindenek előtt, — úgy mondják hitelt érdemlő szemtanúk, hogy ott, hol a filloxerás szőlőket kiirtották, vagy hol a szőlőirtás nélkül is, tehát a filloxerák élőködése folytán kipusztult volt, — a kihaltak hitt tőkék újra kihajtottak s erős hajtásokat hoznak. Ebből aztán némelyek azon optimistikus következtetést eszeretnék, levonni, mintha a filloxeravész egy periodikus s Európa szőlőin átvonuló járvány lenne, melynek átvonulása után a szőlőművelés ismét prosperálhat.

Ezen illúsiót kénytelen vagyok legnagyobb sajnálattal lefontani, mert ezen tűnemény oka egyezően a következő:

A mint egy töke gyökerei tönkretétettek akár a filloxera által, akár a rosszul alkalmazott irtás mellett (20--40 gr. szénkéng mellett □ ölenki) a rovarok tovább mennek jobb s hajszálgyökerekben gazdagabb szőlőtőkékre. A kihaltak hitt tőkék egy részénél már most a tápszívó gyökerek el lévén pusztítva, azok csakis tögyökérrel bírnak. Ha már most az elődiek nincsenek jelen s közben eső időjárás áll be, a tögyökér újra megkísérli hajszálgyökereket s ezzel egyidejűleg felülhajtásokat is fejleszteni, meg is erőssül s mindaddig örülhet új életének, míg az itt-ott maradt egyes rovarok vagy a máshonnan ide repülő szárnyasok az új gyökérzetet meg nem találják, mire aztán a tőkét újra tönkre teszik. Ez tapasztalt tény Franciaországban is s ezt nevezték el reinvazióknak. Ez lesz a sorsa a nálunk Peárett, Kezthelyen és Leányfalun újra feléledt szőlőtőkéknek is. Ezen tűneménynek tehát nincs mit örülnünk; sokkal fontosabbnak találók egy másik tűneményt, mely szintén már általán is több helyen észleltetett.

Arról van szó, hogy fák árnyékában s a hegyek északi lejtőin levő szőlő pusztulása oly lassu menetű, miszerint sok helyen a szőlő kissé okoszerűbb művelés, trágyázás mellett fenn is tartható.

Igy ismeretes, hogy Tahi-Tótfalun a postamesernek fák árnyékában levő asztali szőlőtőkék ma is megvannak, holott az egész határ már évek óta elpusztult. Ugyane határban fák árnyában több helyen lehet ma is élő s termő tőkét találni.

Midőn végre a tizedik vére is szétfreccsent, a fölbukkanó nap sugarainál, Teleky Mihály fölkelt és megszorongatta a csasz kezét.

— Most immáron eleget tettünk a felséges szultán parancsának.

Mire a csasz kötekedve jegyzé meg:

— A felséges szultán mintegy tíz főur kivégeztetését követelte példaadás végett az iránta tanusított engedetlenségért és a „mintegy“ alatt tizenegyet is kívánhatna az ember.

— Igen, de kilenczet is.

— Jól van jól, de én a tizenegyhez ragaszkodom.

— Hm, akkor én meg a kilenczhez.

— Felebbezzük a dolgot a nagyvezirhez — mondá a csasz, — ha ő kerekszámban tíznek mondja a „mintegy tízet“, én nem bánom, még azt se bánom, ha kilencznek mondja.

— Jól van! föllebbezzük, — szólott Teleky Mihály, — de akkor támaszsa fel nekem előbb csasz uram a tizedik lefejezett urat. A hol van ni a törzse . . . és imhol a feje . . .

Erre aztán elnevette magát a csasz és aláírta a protokulumot, hogy az ő jelenlétében lön elég téve a felséges szultán kívánságának.

Ilyen bolond dolgok is történtek valamikor azokban az időben, a miket mi sóhajtozva nevezzünk: „régí jó világnak.“

Párthie vadászat.

Humoros elbeszélés.

Irta: *Hamvai Sándor.*

(Folytatás.)

— A mint az uton is beszéltem fiam, szolt az őrnagyné a drága Leó urral szemközt foglalva helyet, — a te sorsodon bajos segíteni.

— No ennyit én is tudok!

— Bajos máskép, mint egy szerencsés házasság.

A tavaszszal a fővárosi filloxera-bizottsággal az 6-budai határt bejárva, az amerikai szőlőtelep számára alkalmas helykeresése céljából, figyelmeztetve lettem, miszerint a Péterhogy és Aranyhegy északi oldalán a szőlők ma is megvannak, holott ugyane hegyek heves déli lejtői már 4—5 év óta el vannak pusztulva.

A napokban magánügyben Bécsben járva, alkal-milag a Bécs melletti borvidékre is kirándultam s meglepetve tapasztaltam itt is, hogy bár a vidéket már 9 év óta pusztítja a filloxera s a déli jobb bort adó lejtők teljesen el is pusztultak, mégis így ug-y Nussdorf, Kahlenbergdorf, mint Klosterneuburg, Weid-ling, és Absdorf határában is az északi lejtőkön ma is létezik szőlőművelés, bár a termés a birtokosok be- ismerése szerint némileg kevesebb, mint azon években, midőn azokba a filloxera még lábát be nem tette.

Hát ez egy igen fontos tünemény, mely arra mu- tat, hogy a hűvösebb s kevésbé meleg fekvés, vala- mint az árnyék is a filloxera fejlődése és szaporodá- sára kedvezőtlen befolyással bírnak.

Nem tudjuk, hogy meddig fognak daczolni ezen expositiók a veszélyes rovarral; de tény az, hogy máig daczolnak.

Óhajtható lenne, ha t. olvasóink ezen tekintetben megfigyelést tennének s lapunk ntján közölnék tapasztalataikat.

Végül még egy újabban felmerült balvélemény ellen is tiltakoznunk kell ez alkalommal. Itt-ott azon nézet terjesztetik, miszerint a francia homokterülete- ken levő szőlők azért nem pusztulnak el, mert e ho- mokok a tengerparton fekvődvén, a tengeri só és az alsó nedvesség által lesznek immunusokká s hogy ha- zai homokjaink e szerint nem lesznek ellenállóak. Ki kell jelentenem, miszerint e nézet semmi alappal sem bír, mert Tahi-Tótfalun, Monor vidékén, Szadán de Franciaországban is akárhány homokterület létezik, mely filloxeramentos, pedig igen messze fekszik a tengeről.

Ne csináljunk tehát semmiféle oly téves nézetet, mely közönségünket félrevezesse s oly dolgokra nézve is bizalmatlanná tegye, a melyek pedig teljes hitelt érdemelnek.

Ugy is a sok csodadoktor és kapacitás miatt közönségünk maholnap oda jut, mint az egykori vilá- got járt baka édesanyja, a ki minden hihetetlen dolgot elhitt Hány János-féle fiának; de a repülő halak léte- zését — a mi pedig tény, — már nem volt képes el- hinni.

„Borászati Lapok.“

Molnár István.

Szinészet.

Junius 12-én irodalmunk gyöngye, Madáchnak Paulai által színezett alkalmazott drámai költeménye „Az ember tragédiája“ került színre. Megvalljuk, ag- godalommal néztünk az est elé, s aggodalmunk nem is bizonyult feleslegesnek, mert a közreműködők egyike sem tudott megküzdni feladatával s a szerepek egyetlen kidomborítását sem láttuk olyannak minőt költészetünk eme igaz gyöngye kíván s követel. A va- sárnap közönség, mely szereti az izetlenkedéseket, unottan hagyta el a színházat, s unalmát a fogyatékos diszletek sem segítettek eloszlatni. Ádámot Bágyoni, Évát Polgár Fáni s Luczfert Demény személyesítették tőlük kitelhető igyekezet s buzgalommal. Közönség nagy számmal.

Junius 13-án Offenbach gyönyörű zenéjű fan- tasztikus operetteje „Hoffman meséi“ került színre töké-

sággal. A hogy szerencsétlen sorsodat megirtad, hogy adósságaid és . . .

— Kérlek nincs szükségem bűnlajstromra. Térj a tárgyra!

— Nos ez volt első eszmém. Én annyit beszél- tem rólad Kamuthyékna, hogy szinte régi ismerős vagy. Ez egy igen vagyonos család s Erzsike egy igazi angyal.

— Szőke vagy barna? kérdi Leó ur hanyagul.

— Szőke. . . szőlt az őrnagyné kerekre nyitott szemmel bámulva azon, hogy Leó urnál még ez is szóba jöhet egy előnyös parthienál.

— No mert, kaczagott Leó ur, — mindig hallottam, hogy szőkének barna, barnának meg szőke az ideálja s én alkalmazkodom a körülmé- nyekhez: egy tartalék parókám van még a bőrön- dőmben.

— Na légy eszedben már egyszer. . .

— Annyira eszemen vagyok, hogy majd meg- holondulok! De folytasd csak kis mama!

— Hát a mint mondtam, Erzsike kedves, naiv leánya; ha te, mint igazi lovaghoz illik, összesze- ded magadat, piztosan sikert érsz. Ők nem tudnak semmit a te dolgaiból s még előnyös parthienak nézhetnek. Egy akadály van csak. Egy bizonyos Berényi Zsigmond nevű fiatal ember van a szom- széd városban, Kőváron. Ez egy tanárocska, egy apró ujság szerkesztője; simplex ember, a kinek minden nagy uri háznál ott kell fityegnie; de épen az ő alárendeltségétől szokták agiójukat számítani az igazi urak. . . .

— Kezd a dolog regényes szint öltetni. . .

— Erzsikét én nem féltem. Ő egy gyermek- leány, a szerelemről csak homályos sejtelmek lehet- nek. Jobban félek a mama és tatától. Ezek fülig szerelmesek a holdkóros ifjuba s az anya argusi szemekkel vigyáz. Na de nem lennél te akkor Stein- acker Leó lovag, ha a többi dologban is a mama utasításaira volna szükséged.

— Csak bizd reám! szőlt Leó ur hátra dőlve s a szemben álló tükörbe egy a bécsi czukrászle- ánykák közt ellenállhatlannak bizonyult pillantást

letesen élvezhető előadásban s daczára hogy utolsó előadásként lett hirdetve, melyet azonban teljesen kie- légített ugy a remek zene, mint a sikerült előadás, mely nagy része volt első sorban Deménynek s Vá- radi Jóskának, kik változatos sokféleséget igénylő sze- repeiket sikerrel töltötték be.

Szabó, mint „Hoffmann“ csinosan énekelt. Tordai Mariska kedves, Lomniczi mulattató s a többi szerep- lők meglehetősek voltak.

Junius 14-én Gireth K. jutalomjátékául elő- adott „Üdvöskét“ mintegy 30 ember nézte végig s a színház tátongott az ürességtől. — E rendkívüli közöny azonban egy cseppet sem rontotta el a szerep- lők jó kedélyét s mindnyája oly pompásan játszott, mint talán egyszer sem ez idényben, s nem volt jelen senki, ki el ne mondhatta volna, miszerint egy töké- letes élvezetes estét töltött.

Ezzel be is fejeztetett az évad, szép erkölcsi ugyan, de semmi anyagi eredménnyel s midőn e helyen is isten-hozzádot mondunk a távozó színtársulatnak, melynek igazán élvezetes előadásait oly nehezen fogjuk nélkülözni az unalmas nyári hónapokban, tesszük azt azzal az óhajtással, hogy legyen alkalmunk őket oly körülmények között ismét körünkben üdvözölhetni, me- lyekben beigazolhatjuk azt, miszerint a csekély anyagi sikert nem a színészet iránti lelkesedés hiánya s pártolás csökkenése, hanem kizárólag a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok idézték elő.

Hargittai.

Képviselő választások a megyében.

Sz.-Cseh jun. 21. d. u. 4 óra 40 p. (A „Szilágy-Somlyó“ eredeti távirata.) A sz.-csehi választó- kerületben nagy lelkesedéssel Neményi Ambrus kiáltatott ki képviselőnek. Ellenjelölt nem volt. Ámbár mindvégig aggodalommal töltött el az ide- való románság — megtagadva a passzivitást, — csaknem mindnyájan bejutottak.

A diószadi kerület orsz. gy. képviselőjévé Dobay Antal függetlenségi lett Vizez sz. p. ellenében szava- zattöbbséggel megválasztva.

Tasnád 1887. junius 21. 8 óra 45 perc. (A „Szilágy-Somlyó“ eredeti távirata.) Szadowszky József Péchy Gábor kormánypárti ellenében 23 szótöbbséggel a függetlenségi programmal kép- viselővé választatott. A küzdelem igen erős volt.

Zilah, junius 21. esti 9 óra. (A „Szilágy-Somlyó“ eredeti távirata.) Lőrinczy szavazat- többséggel országgyűlési képviselővé megválaszt- tatott. Egyik párton a lelkesedés, másik párton az elkeseredés nagymérvű. Rend nincsen meg- zavarva.

Különfélék.

* Névváltoztatás. Krausz Jenő zoványi illetőségű, sárospataki theologia vezetőkénevének „Zoványi“-ra kért átváltoztatása f. évi 35960. számú belügyministeri rendelettel megengedtetett.

* A helybeli rom. kath. főelemi iskolában e hó 23-án lesznek az évi vizsgálatok. Vizsgálatrendje kö- vetkező: I., II. osztályban délelőtt, III. IV. osztályban délután.

vetve, mintha azt kérdené: „Nos, Leó ur, megva- gyunk-e elégedve egymással?“ Mire a tükörbeli Leó ur ártatlanul mosolygott vissza: „Elragadó vagy édes Leó, elragadó!“

— Nagyságos asszony! dugta be a fejét Lidi szolgáló a szőnyeg-ajtón.

— Ezután kopogtatnod kell! inté az őrnagyné Lidiát. Férfi van a háznál, érted? Ne légy türelem- mel Leó kám, mindjárt jövök.

— Éhes vagyok! nyöszörgé Leó ur.

— Mindjárt lesz mit enned is; csak türelem drága fiacskám, szőlt az őrnagyné óvatos gyöngéd- séggel simitva meg a fia homlokát, nehogy a paró- kát félre taszitsa fején, s azzal kidöcögött a szo- bából.

Künn a konyhában aztán, mialatt „spaiz“-ból élelmi szereket szedett elé, megkezdődött a kérde- zősködés.

— Hát voltál ott?

— Voltam.

— No mit mondtál?

— Hogy csókolja s tiszteli a nagyságos asz- szony a tekintetes asszonyt meg a kisasszonyokat s haza jöttek Pestről, a nagyságos Leó urival. Vol- tak a nagyságos urnál is Pesten: egészségesek, nincs semmi bajuk s holnap tiszteletüket teszik. . .

— Jól van. S mit mondtak?

— Szívesen veszük.

— Kérdezősködtek a fiamról ugy-e?

— Igen.

— A kisasszony, ugy-e?

— Igen; az öreg Francziska kisasszony.

Az őrnagyné savanyu arcot csinált.

— Hát Erzsike?

— Ő nem.

— Ott volt Berényi ur?

— Ott.

— Mit csináltak?

— Pamutot gombolyítottak. Az urfi tartotta

a karján.

— Ühm? Mit mondtál Francziska kisasszony-

nak?

* Eljegyzés. Borbély Sándor zoványi földbirto- kos házána családí örömnünnep folyt le a napokban, ugyanis ez alkalommal jegyezte el magának városunkban és környékében előnyösen ismert Sebes Emil ippi földbirtokos és volt huszár hadnagy, megyénk egyik szép és kedves leányát Borbély Mari-kát. Az eljegy- zési ünnepély fényét emelte a környékből jelen volt dí- szes vendégkoszoru, kik közül megemlítjük Gencsy Sándor sz.-somlyói város polgármesterét mind a vőle- gény, Visky János urat, mind a menyasszony tanuit és a vőlegény édes atyját, zilahi és diószadi Sebes Fe- renczet. Méltónak tartom itt megemlíteni, hogy a vőle- gény családja egyike megyénk legrégibb és legelőkelőbb családjának, a vőlegény nagyatyja Sebes Antal e szá- zad elején erdélyi kormányzójelölt volt és csak a po- litikai constallációk folytak be, hogy e diszes állást el nem nyerhette. Áldást és boldogságot kívánunk az ifju párra!

* Az iparos tanoncok évi zárvizsgálata a f. hó 19-én folyt le szép érdeklődés mellett a gimnáziumi épület egyik osztálytermében. Jelen volt Gencsy Sán- dor városi polgármester, Réner Albert takarékpénztári igazgató, Csák Alajos gymn. igazgató-tanár stb. A ta- noncok kiállított tárgyai s értelmes feleletei na- gyobbrázt kielégítők, olykor-olykor meglepők is vol- tak; mindenesetre nagy dícséretet érdemel a buzgó igazgató Szentimrei István tanár ur, ki teljes odaadás- sal iparkodott azt a kor színvonalának megfelelő álla- potba helyezni; valamint Bogdán István és Némethy Zsigmond községi tanító urak is, kik ismert buzgósá- gal hathatósan működtek közre a fáradságos tanítá- sban. Lapunkban egyideűleg két cikkben foglalkozunk ez intézettel, melynek fontos culturalis célja; sőt mond- hatnánk missiója van az iparterén; ajánljuk az érdek- lődők figyelmébe.

* Vilmos császár és az ujságírók. Az öreg Vilmos német császárról a következő bókot jegyezték fel, a me- lyet az ujságírókra mondott: Midőn Vilmos porosz herceg neje, Viktoria hercegnő Londonba utazása előtt való napon belépett nagyapja, a császár szobájába, e szavakkal fogadta őt a császár: „Hozott isten Vik- toria! olvastad ma már az ujságokat?“ — Csodálkozva ráztam a fejemet, így beszélt a hercegnő, mire a császár így folytatta: „Ejnye, ejnye, ez igazán kár, azt reméltem, hogy végre megtudom tőled, hogy tu- lajdonképen, hogy érzem én magamat?“ Mert az orvo- sák azok mindig csak komoly képeket vágnak, a kia- dott hivatalos jelentések pedig rózsaszínűek, hogy meg ne ijedjen az én kedves Berlinem, a kettő közt kell lennie az igazságnak s azt csak az ujságíró urak tud- ják kiszedni.“

* Köszönetnyilvánítás. Az iparostanulók szorgalma és munkáik megjutalmazása céljából ugy testületek, mint egy nemeslelkű ügybarát ajánlottak fel jutalom- díjakat, nevezetesen: Szilágy-Somlyó város 20 frtot, a helybeli „Takarékpénztár“ igazgatósága 20 frtot, a „Vesselőnyi-egylet“ 10 frtot, a sz.-somlyói „Temeke- zési egylet“ 5 frtot, a csizmadia ipartársulat 2 frtot és tek. Gencsy Sándor polgármester ur 5 frtot. Fogad- ják a haza oltárára — közvetve áldozatot hozó nagy- lelkű adományozók, az ipariskola eljárósága s a ju- talmazott tanoncok nevében is hálás köszönetünket. Csák Alajos ipartanodai bizotts. elnök.

* Az iparos tanoncok által kiállításra beadott munkadarabok holnap 24-én d. e. 11 órakor a rom. kath. elemi iskola I. osztályu termében elfognak ár- vereztetni.

— Mondtam, hogy a nagyságos asszony azt mondta, hogy Leó ur szép, csinos, kedves fiu.

— Oh te ostoba! És mit mondtak?

— Nevettek.

— Na, hisz rád kell valamit bízni. Ezért kop- pan a fogad a karácsoni ajándéktól. . . Hát egye- bet nem mondtál?

— De igen is. Mondtam, hogy az urfi egy ke- rek, nem tudom min néz ki s a fél szemét behunja, hogy jobban lásson; hogy a fején egy fényes kürtő van s keszkenőt visel, mint nálunk az asszonyok.

— S arra mit mondtak? kérdi az őrnagyné nyelvét harapdálva mérgében.

— Erzsike kisasszony azt mondta, hogy ugy szokták a nagy urak.

— Igazán? Ugy mondta? kérdé az őrnagyné felderülve.

— Ugy; még azt is mondta, hogy jól nézhet ki az urfi, kíváncsi látni.

— Na ügyes leány vagy Lidi! Karácsonra légy készen egy nagy meglepetésre. Még a nagy- ságos urfitól kapsz te szép ajándékot. Hát a tekin- tetes ur és asszony mit mondott?

— A tekintetes asszony semmit; csak a tekin- tetes ur mondta, hogy furcsa egy maskara lehet az urfi.

— No megálj! dühöngött magában az őrnagyné.

— Erzsike kisasszony meg azt mondta, hogy: ugyan hallgass már papa!

— Aranyos gyermek. . . aranyos leány. . . motyogott az őrnagyné, mialatt a hideg pecsenyét a tűzhelyre rakta. Érdeklődik, érdeklődik és ez Leó- nak elég. . . s azzal a vén ostobával nincs is mit törődnünk! S elégedetten, mosolyogva nyitott be a szobába, Leó urral a kitűnő előjeleket közlendő.

(Folyt. köv.)

* **Uj távirda-vonal.** A debreczeni távirdaigazgatóság tudatja, hogy a Szilágy-Somlyótól Margittáig terjedő vonalon a közmunka és közlekedési miniszter által egy új távirdavonal építése rendeltetett el. Az építés vezetésével Papp Lajos építész bízott meg, s a vonalrész építése már közelebből meg fog kezdeni.

Irodalom.

* „Kassa Eperjeáért”. Ily czimen adott ki egy jelesen szerkesztett füzetet Martonffy Márton kassai tanár és szerkesztő több fővárosi kitűnőség közreműködésével az eperjesi tüzkárosultak javára. Megrendelhető a szerkesztőnél 50 kr-ért s a jótékonycél iránti tekintetből is ajánljuk az érdemes munkát meleg pártfogásra.

„Gyász-Emléklap” czimen pedig Fludorovich Zsigmond n.-károlyi kegyesrendű tanár és ismert nevű hírlapíró adott ki egy érdekes füzetet a n.-károlyi tüzkárosultak javára mely a város multjából közöl egy csinosan megírt visszapillantást és a tűz keletkezését írja le, majd a károsultak neveit sorolja fel. Érdekes füzet ára csak 30 kr.

CSARNOK.

Minek Zilahra az ártézi kut?

— Levél Zilahról. —

Miután az édes apámnak a nagyapja Szilágy-Somlyón született nem haragszom olyan nagyon az önök városára, tisztelt szerkesztő ur! Eleintén én is zsémbeltem egy keveset önök ellen; irigyletem a jó borukat, a Finger és Juhász-féle banketteket s egy szép fekete szemű angyali teremést onnan az önök városából.

Am mi lett a vége?

Egyszer a véletlen úgy hozta magával, hogy egy ünnepélyen (nem is jut eszembe melyiken; hiszen az sok esik meg önöknél,) véletlenül magam is jelen kellett hogy legyek. Ex offo, — majd nem zugolódás között történt meg ez. Szinte előre fáztam bele, hogy milyen szépen agyon unom és éhezem én ott magamat abban a városban, a hol — úgy gondoltam, — nagyon de nagyon sok rossz embernek kell laknia; mert Zilahon kevés agiójuk van ám.

Hát uramfia! Majd agyon öngyilkoltak a sok kínálgatással s olyan jól tartottak étellel itallal, hogy a szó teljes értelmében — lekenyereztek. S ráadásul az a kis fekete szemű angyal azóta már az enyém félig-meddig s azt dudolgom most is szép csendesen magamban, hogy: „szüret után én leszek a párja.”

Azért nem viselhetem el azt a szörnyű titkot a mi az én szivemet nyomja szó nélkül; csak annyit kötök ki, hogy: „aztán köztünk maradjon!”

Annyit előre is megmondhatok, hogy az egész titoknak a nyomára Izik Mátyás csizmakészítő mester vezetett, a ki lakik a tyukól-utca . . . pszt!

Izik Mátyás a mult vasárnap délután beállított hozzám.

— Szomszéd ur, ha meg nem vetné kérésemet . . .

— Ugyan, ugyan bátyám uram! Csak a mult fejelés árát ne kérje.

— Dehogy! Nem mennők ki úgy kettesben a pinczébe? . . . Tarisnyát raktam már s ott egy kicsikét meghányók az ország dolgát . . . aztán meg az ur okosabb nálamnál, hát kérdeznék én valamit . . .

— Már is mehetünk.

Elbeszélgettünk mi sok okos dologról oda fent. Meglecczétük Tiszát keményen s Izik Mátyás uram nem kevés jelét adta politikai rátermettségének — a csizmakészítésre.

Hanem vettem észre, hogy valamit rejteget fejének bográcsában; sokszor el-el bámult, — meg-megvakarta füle tövét és sokat jelentően „hm”-getett.

Sok bor kellett hozzá, a mig egészen bizalmas kezdett lenni. A bizalmaskodás legnagyobb foka abban nyilvánult, hogy kezdte szidni Somlyót; majd később a zilahi törvénycsinálókát, a kik sok bolond-ságba „veretik” a szegény polgárok pénzét.

— No persze, — szólék én is végre, — itt van la, már mire is jó például az az ostoba — ártézi kut . . .

— Ejnye ni, — szól Izik uram nagyot bámulva és megvakarva a fülét; — hát a téns ur se tudja?

— Nem én, bátyám!

— No lássa a ténsur, — mond restelkedve az

én szomszédom, — mit tagadjam, pedig hogy . . . hogy én is rég töröm rajta a fejemet és . . . és . . . már régen akartam ezt hallani egy okos ember szájából. No — gondoltam, — egyszer már megkértem a ténsurtól is . . . mert hát . . . hm, hóm . . . csak okos ember volna vagy mi . . . Mert ám sokat törtük mi a fejünket ezen Kubics komával és . . .

— No?

Izik szomszéd furcsa módon elmosolyodott és megcsóválta a fejét.

— Gondoltam én valamit . . .

— No csak ki vele!

— És pedig nem is utolsó gondolat ám ez . . .

— Halljam hát!

— De nem szól senkinek róla?

— Nem én.

— No hát az egyedüli okos intézkedését ebben találok a zilahi uraknak . . .

— Ugyan.

— Mert ám nagyon furcsa dolog ám, hogy Zilahnak van már mindene: törvényszéke, megyei székhelye; iskolája — sok is, gőzfürdője, — most meg nagy kaszárnyát is építenek a mint hallom. Csak egy nincsen még: folyóvíze . . .

— Már ez igaz, szomszéd.

— No hát, — szól Izik Mátyás uram hozzám hajólva halk és titokteljes hangon, — azzal az ártézi kuttal pedig nem egyéb céljuk van a zilahi uraknak, minthogy Somlyóról ide fogják szivattyuzni vele a Krasznát . . . Hanem aztán hallgasson vele az ur!

Semper Idem.

Szerkesztői üzenetek.

A domák. (Z. L.) Elvértve szoktunk ilyeneket közzélni; de azért apródonként helyet szorítunk nekik. Inkább valami társadalmi cikket kérünk.

Nagy Dessó urnak. A kérésit eltévedt, — ha lehet tessék újból beküldeni.

Feri barátomnak. (Vers) Nem üti meg a mértéket. Valami mást!

L. Aktuális jellegű közleményeink késleltetik a megjelenést; később talán kiadjuk.

Skat. Sz.-Cseh. Rég pihensz! pedig ott is sok minden történik, a mit érdemes volna papírra tenni. A választásról hosszabb közleményeket kérjük. Üdvözlét!

Levelezőinket és lapunk barátait kérjük, hogy a választások lefolyásáról gyors és részletes tudósításokat küldjenek lapunkhoz.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legélénkebb.

Előfizetési árak:	
Egész évre . . .	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyedévre . . .	3 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapestén 4 kr.	
Vidéken 5 kr.	

Kiadóhivatal:
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
ahová az előfizetések és a lap
csatlakozására vonatkozó felszo-
lamlások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés legolcsórtípusban posztalványanyal eszközölhető.

Mutatványszámokat

Levelező-lapon nyilvántartott ki-
vánatra egy hétig ingyen és
bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely nap-
jától kezdhetők.

A magyar olvasó közönséghez!

A „Pesti Hirlap” immár a kilencedik évfolyamát éli. Fényes írói kör csoportosul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot óránként 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már szílvágya állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap” dicsekedhetik ez ujjtással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap. de még inkább arra, mint lett az? Nem hiszgett soha a közönség hullámzó szeszélyének, hanem becsületesen és lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyet kitűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarországon újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kimélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk, melyet csak azzal toldottunk meg, hogy függetlenek vagyunk s leszünk a pártoktól.

A „Pesti Hirlap” nem hajlik sem ide, sem oda, nem ösmer pártokat és gyűlölködést; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélytel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokraciá érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezetőinknek különböző pártállású jeles publicisták s politikai tekintélyek írják: Pulszky Ferenc, Horváth Gyula, gr. Bánffy Béla, Eötvös Károly, Beksics Gusztáv, Tórs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza (felelős szerkesztő) stb.

A t. Hírből cím alatt országos hírvé vált karsolatokban az újabb írói nemzedék legkitűnőbb s legnépszerűbb tagja Mikszáth Kálmán humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legélénkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb íróink gazdagítják a „Pesti Hirlap” orvatát, kiknek sorából legyen elég kiemelnünk a következőket: dr. Ágal Adolf (Pozsó, Csicserei Bors), Bartók Lajos, Beniczkykyné Bajsa Lenke, Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza (Quintus), Kürthy Emil, Mikszáth Kálmán (Scarron), Mural Károly, dr. Schwarz Gyula, Sebők Zsigmond, Szemere Attila, Szécsi Ferenc, Tábori Róbert (Columbus) stb.

A többi rovatokra is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: Antalik Károly, Barabás Albert, Luby Sándor, Somogyi Ede, Schmittely József (segédszerkesztő), stb., — csupa kipróbált journalistikai munkaerő, — úgy, hogy jól érteültség, élénkség, a tartalom gazdagsága és választékosága tekintetében a „Pesti Hirlap”-pal alig vetélkedhetik még egy lap.

Távírat rovatunk mindig a leggazdagabb s kiállja a versenyt bármely európai nagy lappal. Ugy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítóink látnak el eredeti távíratokkal s mikor események úgy kívánják, belmunkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színhelyére, mint legutóbb Bulgáriába.

Heti melléklapjaink — mint Kortársi Ujság, Ház Tanácsadó, Gazdasági Ujság, stb. — kivívták a nagy közönség hálás elismerését közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató karsolatok, apróságok, a közönség köréből való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szívesen olvasott szerkesztői üzenetekre.

Begényünk mindig jól van megvalamintva az érdekesítő újabb termékek körül.

S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivétel) két teljes ívet — 16 oldal — adunk olvasóink kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy szememellékletet is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy hogy a szemekedvelő előfizető évenként 60—70 jó darabot tartalmazó szem-albumot gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindenen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap” a legolcsóbb napilapnak méltán mondható, amennyiben csekély kedvezmény (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

Legyen szabad ezek után remélnünk, hogy a „Pesti Hirlap”-ot a múlt magyar közönség eszentul is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hirlap” előfizetési ára:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csak a „PESTI” Hirlapot iradjak.

A „Pesti Hirlap” szerkesztősége és kiadóhivatala.

BUDAPEST,
nádor-utca 7. szám.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal